SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

Talousvaliokunnan kuuleminen 19.10.2023

Kestävän rahoituksen taksonomian ympäristöä koskeva delegoitu asetus & kestävää rahoitusta koskeva tiedonanto

Markku Ollikainen

Ilmastopaneelin puheenjohtaja

Tutkimusjohtaja, ympäristöekonomian emeritusprofessori

Taksonomian ympäristöä koskeva delegoitu asetus

- Ympäristöä koskevalla delegoidulla asetuksella pyritään tukemaan & annetaan teknisiä kriteereitä koskien
  - 1) vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävää käyttöä ja suojelua,
  - 2) kiertotalouteen siirtymistä,
  - 3) ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä ja vähentämistä sekä
  - 4) luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelua ja ennallistamista.

- Suomi vastustaa delegoitujen asetusten hyväksymistä nykyisessä muodossaan, koska metsämaalle rakentaminen rajautuu ympäristöä koskevassa delegoidussa asetuksessa ulos taksonomian mukaisesta rakentamisesta.
  - Asiaa perusteellaan näin: "Suomi on suurimmaksi osaksi metsämaata, ja jo olemassa olevien taksonomian kriteerien myötä metsämaalle rakentamiselle kohdistuu korkeampi rahoituskustannus, joka nostaa kokonaiskustannuksia."

Delegoitu asetus: Ilmastopaneelin näkemys

- Ilmastopaneeli ei yhdy valtioneuvoston kielteiseen kantaan.

Perustelut:

- Metsäkato on Suomessa todellinen ongelma. Metsää raivataan vuosittain noin 14 000 ha, suurimmaksi osaksi rakentamisen ja pellonraivauksen seurauksena. Metsäkadon kasvihuonekaasupäästöt ovat vuosittain noin 3 Mt ja ne heikentävät nettonielua koko painollaan & aiheuttavat luontokatoa.
- Suomella on suuri haaste saavuttaa maankäyttösektorille asetettu vuoden 2030 nettonielutavoite. Mikäli tavoitetta ei saavuteta, siitä seuraa kustannuksia. Delegoitu asetus auttaa Suomen maankäyttösektorin tavoitteiden saavuttamista.

Delegoitu asetus: Ilmastopaneelin näkemys

- Taksonomiakriteerit eivät ole toiminnan kieltoja, vaan ne ohjaavat kestävän rahoituksen periaatteita ja mahdollistavat rahoitusvirtojen kääntämisen ilmastolle ja ympäristölle kestävämpään suuntaan.

- Ilmastopaneeli huomauttaa myös, että kuten valtioneuvosto toteaa, nyt Suomen vastustama muotoilu on kuitenkin jo mukana ilmastoa koskevissa taksonomian kriteereissä.
  - Olisi ristiriitaista, jos ympäristökriteerit eivät olisi yhdenmukaisia ilmastokriteerien kanssa. Tämä antaisi epäjohdonmukaisen signaalin.

Kestävän rahoituksen tiedonanto: Ilmastopaneelin näkemys

SUOMEN ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate Change Panel

- Komission viesti on hyvä ja selkeä: yksityiset rahavirrat on käännettävä ilmasto- ja ympäristötavoitteita tukevalle polulle pikaisesti
  - Vihreän kehityksen ohjelman, RePowerEU-suunnitelman ja nettonollateollisuutta koskevan lainsäädäntöehdotuksen (COM(2023) 161 final) tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan n. 700 mrd euron vuosittaiset lisäinvestoinnit. Näistä suurin osa on rahoitettava yksityisellä pääomalla.

- On hyvä, että Suomi suhtautuu perusmuistiossa myönteisesti komission tiedonantoon ja suositukseen.

- Kuten perusmuistion talousvaikutuksia käsittelevässä osiossa tunnistetaan: “Jos rahoitusta ohjautuisi merkittävällä tavalla vihreän siirtymän rahoittamiseen, se todennäköisesti edistäisi myös koko talouden ja yhteiskunnan kehittymistä vähähiilisemmäksi.”
- Suomella on kaikki mahdollisuudet hyötyä valtavasti rahavirtojen kääntämisestä kestävämmille poluille, jos vihreän siirtymän investointeja saadaan houkuteltua Suomeen.

- Ilmastopaneeli pitää komission suositusta siirtymärahoituksesta tervetulleena ja kannustaa Suomea huomioimaan suosituksen esittämät toimet.

Kestävän rahoituksen tiedonanto: Ilmastopaneelin näkemys

- Johdonmukainen vihreän siirtymän edistäminen on keskeistä sijoitusvarmuuden luomisessa markkinoille.
  - Suomessa on valitettavasti hallitusohjelmakirjausten ja talousarvioesityksen sekä budjettilakien myötä otettu myös epäjohdonmukaisia askeleita. Tällaisina näyttäytyvät mm. liikenteen polttoaineiden jakeluvelvoitteen KAISUssa hahmotetun noston jarruttaminen, polttoaineiden valmisteveron alennus sekä kuntien ilmastosuunnitelmien poistaminen ilmastolaista.

SUOMEN
ILMASTOPANEELI
The Finnish Climate
Change Panel